

Dosarul nr. 2ra-1535/2022
2-11015652-01-2ra-25102022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (I. Cotea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (G. Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Agenția Relații Funciare și Cadastru,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Relații Funciare și Cadastru împotriva lui Apărețe Petru, Mocanu Anatolie, Guseinova Vasilisa, Cocoș Dmitrii, Luncă Nicolae, Arabadji Constantin, Cojan Ana, Arnaut Eugeniu, Haheu Dumitru, Bălănel Natalia și Popov Trifan, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Centrul pentru Drepturile Omului cu privire la exproprierea terenurilor agricole, împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

Începând cu data de 29 noiembrie 2011 Agenția Relații Funciare și Cadastru în interesele Republicii Moldova a depus cereri de chemare în judecată împotriva lui Apărețe Petru, Mocanu Anatolie, Guseinova Vasilisa, Cocoș Dmitrii, Luncă Nicolae, Arabadji Constantin, Cojan Anna, Arnaut Eugeniu, Haheu Dumitru, Bălănel Natalia și Popov Trifan cu privire la exproprierea terenurilor agricole pentru cauză de utilitate publică.

Prin încheierea protocolară din 05 aprilie 2012 a Judecătoriei Cahul, în proces a fost atras, în calitate de intervenient accesoriu, Centrul pentru Drepturile Omului.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2013 a Judecătoriei Cahul, pretențiile depuse de Agenția Relații Funciare și Cadastru în interesele Republicii Moldova împotriva lui Apărețe Petru, Mocanu Anatolie, Guseinova Vasilisa, Cocoș Dmitrii, Luncă Nicolae, Arabadji Constantin, Cojan Anna, Arnaut Eugeniu, Haheu Dumitru, Bălănel Natalia și Popov Trifan privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică de interes național, au fost conexate spre examinare într-o singură procedură.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a invocat că în conformitate cu Legea nr. 176-XVI din 10 iunie 2008 privind declararea utilității publice a

lucrărilor de interes național, terenurile agricole amplasate în satul Xxxxx, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha, proprietate privată a lui Apărețe Petru, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha, proprietate privată a lui Mocanu Anatolie, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,5673 ha, proprietate privată a Vasilisei Guseinova, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha, proprietate privată a Annei Cojan, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6003 ha, proprietate privată a lui Arnaut Eugeniu, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha, proprietate privată a lui Haheu Dumitru, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6244 ha, proprietate privată a lui Cocoș Dmitrii, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha, proprietate privată a lui Luncă Nicolae, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6003 ha, proprietate privată a lui Arabadji Constantin, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha, proprietate privată a Nataliei Bălănel, nr. cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha, proprietate privată a lui Popov Trifan, au fost supuse exproprierii pentru cauză de utilitate publică de interes național pentru construcția Portului Internațional Liber Giurgiulești.

A relatat că în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 186 din 09 martie 2009 cu privire la unele măsuri privind asigurarea activității Portului Internațional Liber Giurgiulești, Agenția Relații Funciare și Cadastru este împuternicită să asigure prin intermediul întreprinderilor subordonate realizarea prevederilor Legii nr. 176-XVI din 10 iunie 2008 precum și asigurarea controlului comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriațiilor la propuneri de expropriere.

Astfel, în baza art. 9 al Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488-XVI din 08 iulie 1999 și conform Hotărârii Guvernului nr. 186 din 09 martie 2009, Agenția Relații Funciare și Cadastru prin scrisorile enumerate mai jos, adresate pârâților în calitate de expropriați le-a propus în calitate de despăgubiri și le-a prezentat ofertele de expropriere a terenurilor agricole private la prețurile de despăgubire calculate în modul corespunzător.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1642 din 18 august 2010 a prezentat lui Apărețe Petru oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha la prețul de despăgubire în sumă de 46 345,88 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1634 din 18 august 2010 a prezentat lui Mocanu Anatolie oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha la prețul de despăgubire în sumă de 48 355,66 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1632 din 18 august 2010 a prezentat Vasilisei Guseinova oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,5673 ha la prețul de despăgubire în sumă de 35 936,23 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1649 din 18 august 2010 a prezentat lui Cocoș Dmitrii oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6244 ha la prețul de despăgubire în sumă de 49 635,50 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1634 din 18 august 2010 a prezentat lui Luncă Nicolae oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6083 ha la prețul de despăgubire în sumă de 48 355,66 de

lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1659 din 18 august 2010 a prezentat lui Arabadji Constantin oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6003 ha la prețul de despăgubire în sumă de 47 719,72 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1668 din 18 august 2010 a prezentat Anei Cojan oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha la prețul de despăgubire în sumă de 45 086,13 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1656 din 18 august 2010 a prezentat lui Arnăut Eugeniu oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6003 ha la prețul de despăgubire în sumă de 47 719,72 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1645 din 18 august 2010 a prezentat lui Haheu Dumitru oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha la prețul de despăgubire în sumă de 42 612 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1660 din 18 august 2010 a prezentat Nataliei Bălănel oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha la prețul de despăgubire în sumă de 53 475,02 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Prin scrisoarea nr. 36-01-08/1664 din 18 august 2010 a prezentat lui Popov Trifan oferta de expropriere a terenului agricol privat, cu număr cadastral xxxxx cu suprafața totală de 0,6727 ha la prețul de despăgubire în sumă de 53 475,02 de lei, determinat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

A notat reclamantul că, conform art. 17 alin. (1) din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997, compensarea pierderilor cauzate de înstrăinarea forțată a terenurilor are loc conform prețului de piață al acestora, dar nu mai puțin decât prețul normativ calculat conform tarifelor prevăzute de poziția II din anexă.

Astfel, în conformitate cu art. 10 alin. (2) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică, pârâții în calitate de expropriați au depus întâmpinări împotriva ofertelor de expropriere în formă scrisă, care au fost adresate expropriatorului și care au parvenit la data 15 iulie 2011. Prin aceste întâmpinări pârâții și-au manifestat dezacordul total al ofertelor și nu au acceptat ofertele și întâmpinările, solicitând transmiterea terenurilor în arendă.

A declarat reclamantul că, pârâții au fost invitați la ședința pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților la propunerile de expropriere și în cadrul ședinței expropriații au solicitat schimbarea terenurilor cu echivalente amplasate în municipiul Chișinău. În cadrul ședinței expropriații au solicitat alocarea unor alte terenuri cu aceeași suprafață în altă parte. Totodată, părțile au ajuns la un acord comun că pentru a lua o decizie finală este necesară o examinare suplimentară și consultarea cu Guvernul Republicii Moldova privind posibilitatea oferirii unui alt teren agricol.

După consultațiile cu organele administrației publice, Comisia nu a acceptat întâmpinarea expropriaților și prin ofertele repetate din 06 iunie 2011 privind exproprierea terenurilor agricole proprietatea privată, pârâților li s-a propus în

schimb la discreția expropriațiilor, alte terenuri echivalente din cele existente, proprietate a statului, amplasate în unele Unități Administrative Teritoriale - s. Sadova, r-nul Călărași, s. Sculeni, r-nul Ungheni, s. Plopi, r-nul Cantemir și s. Cairaclia, r-nul Taraclia.

A menționat reclamantul că, conform procesului-verbal al comisiei din 26 iulie 2011 s-a constatat că nu s-a ajuns la un acord comun cu proprietarii obiectelor exproprierii și actele urmează a fi expediate în instanța de judecată. Or, art. 13 al Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488-XIV din 08 iulie 1999, prevede că în cazul în care părțile nu ajung la un acord asupra exproprierii în modul stabilit la art. 9-12, exproprierea pentru cauză de utilitate publică nu poate fi făcută decât prin hotărâre judecătorească.

A solicitat Agenția Relații Funciare și Cadastru exproprierea terenurilor agricole nominalizate, deținute cu drept de proprietate privată de către Apărețe Petru, Mocanu Anatolie, Guseinova Vasilisa, Cocoș Dmitrii, Luncă Nicolae, Arabadji Constantin, Cojan Anna, Arnaut Eugeniu, Haheu Dumitru, Bălănel Natalia și Popov Trifan, cu transmiterea acestora în folosul statului cu restituirea plății cuantumurilor despăgubirilor din acțiune din contul bugetului de stat.

Prin hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă acțiunea înaintată de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 270 000 de lei, suprafața de 0,6083 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Apărețe Petru, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 270 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 270 000 de lei, suprafața de 0,6083 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Mocanu Anatolie, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 270 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 252 000 de lei, suprafața de 0,5673 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a Vasilisei Guseinova, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 252 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 279 000 de lei, suprafața de 0,6244 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Cocoș Dmitrii, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 279 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 270 000 de lei, suprafața de 0,6083 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Luncă Nicolae, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 270 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 270 000 de lei, suprafața de 0,6003 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Arabadji Constantin, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 270 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 301 500 de lei, suprafața de 0,6727 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a Annei Cojan, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 301 500 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 270 000 de lei, suprafața de 0,6003 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Arnaut Eugeniu, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 270 000 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 301 500 de lei, suprafața de 0,6727 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Haheu Dumitru, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 301 500 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 301 500 de lei, suprafața de 0,6727 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a Nataliei Bălănel, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 301 500 de lei.

S-a expropriat pentru cauză de utilitate publică de interes național în folosul statului terenul agricol cu valoarea de 301 500 de lei, suprafața de 0,6727 ha cu nr. cadastral xxxxx, proprietate 1,0 cotă parte a lui Popov Trifan, cu încasarea în folosul proprietarului din bugetul de stat a sumei de 301 500 de lei.

La 10 martie 2021, Agenția Relații Funciare și Cadastru, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată privind exproprierea terenurilor agricole și exproprierea terenurilor agricole private la prețurile de despăgubire calculate și propuse de către Agenție.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a respins cererea de apel depusă de Agenția Relații Funciare și Cadastru și s-a menținut hotărârea din 18 februarie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, cuantumul despăgubirii propuse pârâților de Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru exproprierea terenurilor agricole aflate în proprietatea lor, nu constituie valoarea reală a terenurilor agricole pe care ultimii le-ar fi obținut în cazul vinderii terenurilor la prețul liber de piață și nici drepturile patrimoniale, care puteau fi obținute de către pârâți în rezultatul exploatării potrivit destinației a terenurilor agricole. Astfel, instanța de fond, în lipsa unor probe pertinente și concludente, care ar demonstra echitatea despăgubirii propuse de Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru exproprierea terenurilor agricole proprietate privată a intimaților, a analizat situația de fapt și de drept în cazul dat și întemeiat a reținut valoarea de despăgubire a terenului agricol supus exproprierii, în mărime de 4 500 de lei pentru un ar de teren supus exproprierii, propus de către pârâți, ca fiind o despăgubire dreaptă și echitabilă.

A menționat Curtea de Apel Cahul că, cuantumul despăgubirilor pentru exproprierea terenurilor pârâților se justifică și prin faptul că terenurile supuse exproprierii sunt amplasate într-o zonă strategică (port), pentru Republica Moldova, între două puncte vamale de trecere în Ucraina și România și la o mică depărtare de traseul Internațional Bolgrad-Reni. De asemenea, Agenția Relații Funciare și Cadastru nu a prezentat instanței de judecată un raport de expertiză judiciară și nici nu a întreprins măsuri eficiente pentru obținerea unei asemenea probe, pentru a demonstra caracterul echitabil al despăgubirii de expropriere a terenurilor agricole proprietate privată a intimaților la sumele solicitate în cererea

de chemare în judecată.

La 06 octombrie 2022, Agenția Relații Funciare și Cadastru, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 19 mai 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată și exproprierea terenurilor agricole private la prețurile de despăgubire calculate de către Agenție.

În motivarea recursului a invocat că, afirmațiile instanței de apel, că cuantumul despăgubirilor propuse de către Agenția Relații Funciare și Cadastru pentru exproprierea terenurilor agricole amplasate în s. Giurgiulești, r-nul Cahul nu constituie o despăgubire dreaptă și echitabilă, sunt inacceptabile deoarece contravin legislației în vigoare. Totodată, este criticat faptul că recurentul nu a prezentat instanței de judecată un raport de expertiză judiciară și nici nu a întreprins măsuri eficiente pentru obținerea unei asemenea probe, pentru a demonstra caracterul echitabil al despăgubirii de expropriere a terenurilor agricole proprietate privată a intimaților la sumele solicitate în cererea de chemare în judecat.

A menționat recurentul că, a prezentat raportul de expertiză efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare, dar instanța de fond nu luat în considerare că acesta este o despăgubire dreaptă a valorii terenurilor. La stabilirea cuantumului despăgubirii instanța de judecată a aplicat eronat legea.

A relatat recurentul că, criteriul „prețului cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele”, criteriu prevăzut de prevederile legale, iar sintagma „prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele” are semnificație de preț plătit efectiv, respectiv prețul de tranzacționare a terenurilor agricole supus exproprierii este real. Mai mult, intimații nu au prezentat probe argumentate și autentificate în modul stabilit, cu privire la provenința prețului indicat în contractul de vânzare-cumpărare a terenului așa cum prevede art. 117 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

A susținut că, în contextul celor menționate este necesar de ținut cont de faptul, că terenurile la care se referă intimații sunt amplasate în intravilanul localității și au destinația grădini, care pot fi utilizate pentru construcții locative, iar prețul normativ constituie o valoare mult mai avansată și este incomparabil cu prețul terenului solicitat pentru utilitate publică.

La 27 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de Agenția Relații Funciare și Cadastru, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 14,15).

La 24 noiembrie 2022, Apărețe Petru, Mocanu Anatolie, Guseinova Vasilisa, Cocoș Dmitrii, Luncă Nicolae, Arabadji Constantin, Cojan Ana, Arnaut Eugeniu, Haheu Dumitru, Bălănel Natalia și Popov Trifan, reprezentați de avocatul Petru Ursu, au depus referință la cererea de recurs declarată de Agenția Relații Funciare și Cadastru, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca inadmisibilă.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 mai 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces la 02 august 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc (f.d. 171, vol. 4).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Agenția Relații Funciare și Cadastru, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 06 octombrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a

unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Agenția Relații Funciare și Cadastru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh